

Полазећи од тога да је рад судија мисија а не службовање, мотивисан жељом да Високи савет судства обавља све своје Уставом и судским законима прописане надлежности, уваженим колегиницама и колегама судијама Републике Србије, стављам на увид

ПРОГРАМ

кандидата за изборног члана Високог савета судства из реда судија основних судова

Александар Јовановић, судија Основног суда у Новом Пазару

Уколико би програм кандидата за члана Високог савета судства садржао назив или ближе означање, радни наслов мог програма бих изразио синтагмом „Издвојено мишљење“.

Институт издвојеног мишљења даје могућност судији појединцу да издвоји мишљење у погледу одлуке коју је већина судија подржала гласањем за њено доношење, због чега по својој суштини издвојено мишљење представља *post festum* реакцију, будући да је у време издвајања мишљења одлука донета већином гласова.

Специфичност мишљења које „издвајам“ се огледа у томе јер га износим пре него што моје колегинице и колеге донесу одлуку о томе ко ће их представљати у Високом савету судства и то чиним поводом питања о томе да ли је Високи савет судства у првом сазиву пре и након измена Устава из 2022.године, обављао Уставом и законом прописане надлежности.

Да ли доследно залагање за правну државу, владавину права, спровођење закона једнако према свима и свих према закону треба да буде „издвојено мишљење“ или официјелни став правосудних органа?

Обавеза служења истини и правди на коју смо се као судије обавезали полагањем судијске заклетве, захтева принципијелност, уместо конформизма тражи личну храброст и разборитост а уместо понизног држања негује сопствено уверење.

Обавезан заклетвом коју сам дао као судија и овим Програмом, изјављујем да ћу се као члан Високог савета судства, у раду доследно и практично залагати за следећа посебно наглашена начела и циљеве:

1. НЕЗАВИСНОСТ СУДИЈА И СУДСКЕ ГРАНЕ ВЛАСТИ

Независност судске власти је предуслов за владавину права и основна гаранција праведног суђења. Независност судије није прерогатив или привилегија која је у његовом личном интересу, већ је у интересу владавине права и грађана који траже или очекују правду.

Уставом прописана функција Високог савета судства да обезбеђује и јемчи независност судова, судија, председника суда и судија поротника не сме бити настојање које је резултат личних преференција и опредељења појединог члана Савета, већ се ради о прописаној дужности свих чланова Савета коју су у обавези да доследно извршавају.

Политичко-страначки и произвољни напади на судије представљају директну повреду принципа судске независности и принципа поделе власти, док вербални напади и претње судијама, честе непримерене изјаве о раду судија без икакве аргументације, нарушавају углед и ауторитет судија, подривајући независност судства.

Зато Високи савет судства у оваквим ситуацијама мора заштити судије јасном и хитном реакцијом.

Да би испунио своју улогу, члан Високог савета судства из реда судија мора бити независан, што искључује било какве неприкладне везе или утицаје од стране извршне или законодавне власти, али и других организација, група и појединаца које желе да наметну или протежирају свој утицај или интерес.

2. КОНСТАНТАН И ПОСВЕЋЕН РАД ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА У ИНТЕРЕСУ СУДСТВА И СУДИЈА

У складу са новим уставним и законским решењима сви избори и именовања у судству су у рукама Високог савета судства. Мора се постићи јединство у наступу према тим и другим егзистенцијалним питањима за рад судија и судства, међу члановима Савета из реда судија, а онда и са истакнутим правницима – члановима Савета.

Тај рад мора бити максимално стручан, јаван и законит. Чланови Савета из реда судија морају имати интегритет да се изборе за сва права и надлежности које има судска грана власти, укључујући и примерен судски и буџет ВСС.

Члан Високог савета судства је дужан да обавља функцију савесно, у складу са Уставом, законом, Етичким кодексом и другим актима Савета и да учествује у раду и одлучивању Савета. Супротно поступање члана Савета је основ за престанак његове функције.

3. УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСТУПКА ИЗБОРА И НАПРЕДОВАЊА СУДИЈА

Постојећи систем избора и унапређења судија захтева ургентну нормативну активност на измени важећих прописа, у циљу објективизирања мерила за избор и напредовање судија. Поступак избора је потребно учинити транспарентним док одлука о избору и напредовању судије мора садржати јасно и конкретно образложење. Високи савет судства је дужан да објави јавни оглас за избор председника суда у складу са роком који је прописан законом и у обавези је да спроведе поступак избора председника суда и поступак избора судија без непотребног одуговлачења.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ МАТЕРИЈАЛНОГ ПОЛОЖАЈА СУДИЈА И ПОБОЉШАЊЕ УСЛОВА РАДА

Зарада коју остварују судије мора да буде сразмерна угледу судијске професије и терету одговорности који судијска професија носи.

Поражавајућа је чињеница је да је плата судија у Републици Србији међу најнижим платама које остварују судије у Европи.

Ово питање је требало бити решено као системско приликом доношења нових судских закона, јер судству као трећој грани власти припада право на аутономан судски буџет и примања која би, у међувремену, пратила пораст зарада у друштву. Ове ставове је подржала и Венецијанска комисија.

Врло важно питање је и изузетно лош материјални положај запослених у правосуђу који се, поред повећања примања запослених, може решавати доношењем Закона о судском особљу.

Доследно залагање за поправљање материјалног положаја судија, захтева поред осталог и отварање питања о зарадама и накнадама које остварују изборни чланови Високог савета судства из реда судија. Са овом темом је повезано и питање

напредовања изборних чланова Високог савета судства из реда судија по истеку мандата.

На крају, желим да захвалим на указаном поверењу судијама и председнику Основног суда у Новом Пазару који су ме на седници свих судија Основног суда у Новом Пазару предложили и изгласали за кандидата.

Уколико би на предстојећим изборима у свим основним судовима Републике Србије био изабран на функцију члана Високог савета судства из реда судија, водио бих рачуна да све колеге, све средине и њихови интереси, сходно тежини проблематике и аргумената, буду ефективно и равноправно заступљени и уважени у раду ВСС.

У случају неуспеха у остваривању усаглашених циљева, спреман сам да на захтев базе судија основних судова са којима ћу бити у сталној комуникацији, сносим одговорност, да јавно реагујем у случају да уочим кршење закона или неправду и да у крајњем случају - поднесем оставку.

С поштовањем,

Судија Основног суда у Новом Пазару
Александар Јовановић

